

Bemærkninger til forslaget

Behovet for et stop

Der er behov for et ensidigt stop for byggeri af spaltetalde. Forslagsstillerne vil derimod ikke forhindre den øvrige del af staldbyggeriet, som kan hjælpe på den akutte dårlige dyrevelfærd og arbejdsmiljøet.

Der er brug for en tænkepause til at udarbejde en politik, der redder vandmiljøet og de sårbare naturtyper og sikrer omstilling til økologisk drift og oprydning. Derfor bør der med øjeblikkelig varsel indføres et miljømæssigt begrundet midlertidigt byggestop for disse staldsystemer på lige fod med det stop, som regeringen i praksis gennemførte administrativt i forbindelse med afklaringen af den fremtidige politik vedrørende fysisk planlægning af storcentre. Det midlertidige byggestop skal gælde indtil udgangen af 2002, hvor der skal være fastlagt en ny samlet ammoniakhandlingsplan samt en revideret vandmiljøplan, der dokumenterer, at antallet af husdyr er i overensstemmelse med miljøets tålegrænser.

Forslaget bygger delvist på et tidligere fremsat lovforslag nr. L 27 om midlertidigt stop for opførelse og nyindretning af spaltetalde i landzone, folketingsåret 1997-98, 1. samling (se Folketingstidende 1997-98, 1. samling, forhandlingerne side 1616 og tillæg A side 665 og 667).

Antallet af producerede svin i Danmark stiger og opvejes ikke af nedgang i andre husdyrproduktioner. Det sker, selv om Vandmiljøplan II har som forudsætning, at det samlede antal husdyr ikke måtte stige.

Ansvarsfordelingen med hensyn til at regulere udvidelser i slagtesvinproduktionen i forhold til, hvad miljøet kan tåle, er ikke klar. Amterne mener, at det er miljø- og energiministeren, der må tage affære, mens miljø- og energiministeren siger, at amterne har redskaberne. Det fremgik igen og særligt tydeligt i et indslag i TV-Avisen kl. 21.00 torsdag den 29. marts 2001. Formanden for Amtsrådsforeningen, Kresten Philipsen, forklarede, at hans medlemmer, amterne, ikke har redskaberne til at vurdere den enkelte ansøgning ud fra betydningen af det samlede sæt ansøgninger. TV-Avisen kunne på baggrund af en rundspørge til amterne vise, at antallet af ansøgninger er steget

med 15 pct. i marts måned i forhold til årets første 2 måneder, og at 93 pct. af ansøgningerne går glat igennem, mens der er stillet yderligere spørgsmål til de sidste 7 pct. Miljø- og energiministeren fastholdt, at amterne har kompetencen.

I praksis flyder reguleringen af svineproduktionen så meget, at man kan opleve Viborg Amt give tilladelse til udvidelse af en svineproduktion fra 250 til 400 dyreenheder med henvisning til, at resultaterne af Vandmiljøplan II giver luft til større udledninger af kvælstof. Konkret drejer det sig om udledninger til Hjarbæk Fjord, som ellers er kendt for kronisk iltsvind.

Udbygningen af en ikke-bæredygtig svineproduktion bør derfor øjeblikkelig stoppes for at undgå:

- en fortsat vækst i antallet af svin i Danmark og den deraf følgende forværring af bl.a. kvælstofforureningen,
- at svineproduktionen udbygges yderligere med byggeri, som ikke kan leve op til dagens krav omkring arbejdsmiljø, og som tilbyder en dyrevelfærd, der resulterer i et stort antal anmærkninger fra slagteriet pga. produktionsbetingede sygdomme. Det er byggeri, som heller ikke kan omstilles til økologisk drift, fordi staldsystemerne med spalter ikke kan udnyttes i en økologisk omstilling.

For at give den fornødne tid hertil foreslås det at lave en tænkepause, i hvilken der sættes et stop for opførelse af nye spaltetalde eller omdannelse af ikke spaltetalde til spaltetalde.

Udbygning i svine sektoren er eksploderet

I 1995 blev der bygget svinestalde for ca. 2 mia. kroner i Danmark. I 1996 var beløbet ca. 2,5 mia. kroner. Efter et par år med stigende svinepriser og deraf følgende lettere beherskede investeringer forventer Statens Jordbrugs- og Fiskeriøkonomiske Institut en investering på 2,0 mia. kroner i år 2000 og 2,4 mia. kroner i år 2001 i svinestalde inklusive inventar, jf. fødevareministerens svar af 6. december 2000 på spørgsmål S 658.